

Lerum

Intelligent analysrapport – som stöd i planeringen November, 2025

Förord

För att utveckla och förbättra kommunens verksamheter krävs underlag för analys av både verksamhetsresultat och insikter om utvecklingen över tid.

I den nationella databasen Kolada som drivs och utvecklas av RKA finns ett stort antal nyckeltal för jämförelse och analys. För att underlätta varje kommuns analysarbete och för att enklare hitta och tolka data har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), med hjälp av AI, tagit fram ett nytt rapportformat med unika rapporter för varje kommun i Sverige. Detta är den andra rapporten som tas fram inom detta rapportformat.

Nyckeltalen i denna rapport är hämtade från visningen "Läget i kommunen" i Kolada. I rapporten presenteras och sammanfattas utvecklingen av de nyckeltal som bedöms vara mest relevanta för den enskilda kommunen, för att på ett enkelt sätt ge förtroendevalda och tjänstepersoner en överskådlig bild över läget och utvecklingen i sin kommun.

Rapporten utgör en fortsättning i det arbete som SKR och RKA bedriver för att utveckla möjligheterna att använda AI som stöd i uppföljning och analys av nyckeltal och statistik. Det är en utvecklingsprodukt som kommer att fortsätta förbättras och kvalitetssäkras.

Som med all AI kan det förekomma fel i den AI-genererade texten och därför ska den hanteras med försiktighet.

Bra analyser är nödvändiga för att följa och planera kommunens verksamheter. Vi hoppas att den här rapporten kan vara ett stöd i det arbetet.

Ola Odebäck

Chef för avdelningen för ekonomi och styrning, SKR

Maria Price

Kanslichef, RKA

Sammanfattning

Texten är författad av en AI

Lerum kommun visar positiva resultat inom flera centrala verksamhetsområden. Inom **vuxenomsorgen** har brukarbedömningarna förbättrats, där äldreomsorgens hemtjänst uppnår 92 procent i helhetssyn (jämfört med kommungenomsnittet 87 procent) och individ- och familjeomsorgen når 90 procent (mot 87 procent i genomsnitt). Dessa värden indikerar en högre grad av nöjdhet bland brukarna. Ekonomiskt sett har kommunen en **fördelaktig kostnadsbild** inom utbildningssektorn, där kostnaden per elev i grundskolan (121 194 kronor) och gymnasieskolan (130 008 kronor) ligger betydligt under kommungenomsnittet (143 539 respektive 161 431 kronor). Även nettokostnadsavvikelsen för förskolan är låg, med -4,6 procent, vilket signalerar en effektivare kostnadsstruktur än genomsnittet (2,9 procent). Inom LSS-området är nettokostnadsavvikelsen 1,2 procent, vilket är något högre än genomsnittet (-1,6 procent), men fortfarande nära det förväntade läget.

Det finns dock utmaningar som kräver uppmärksamhet. Inom **barn och unga** har antalet inskrivna barn per årsarbetare i förskolan ökat till 5,4, vilket är högre än genomsnittet (5,0), vilket kan tyda på en belastning på personalresurserna. Elevernas nöjdhet med skolan i årskurs 8 har minskat, där endast 46,9 procent svarar att de är "hel och hållet" eller "till stor del" nöjda, jämfört med kommungenomsnittet på 57,3 procent. Inom **vuxenomsorgen** har väntetiden för särskilt boende ökat till i genomsnitt 90 dagar, vilket är betydligt längre än genomsnittet (61 dagar). Dessutom uppger 67 procent av LSS-brukare att de känner sig trygga med personalen, vilket är lägre än kommungenomsnittet (74 procent). På **samhällsnivå** ligger andelen återvunnet avfall på 39 procent, i nivå med genomsnittet, men utan förbättringstrend.

Sammanfattningsvis visar Lerum kommun starka resultat inom kostnadseffektivitet och brukarbedömningar i vissa verksamheter, medan utmaningar kvarstår inom skolnöjdhet, personalbelastning i förskolan, väntetider inom äldreomsorgen och trygghet inom LSS-boenden. Dessa områden kan behöva prioriteras för att säkerställa en jämn och hållbar servicekvalitet.

Det här innehåller rapporten

Rapporten är uppdelad efter område. För varje område redovisas de nyckeltal som ingår i området en tabell där både det senaste tillgängliga värdet och förändringen sedan föregående period presenteras.

Bakgrundsfärgen i värdekolumnen visar hur värdet står sig i jämförelse med andra kommuner. Bakgrundsfärgen i förändringskolumnen visar om utvecklingen sedan föregående period gått i en fördelaktig eller ofördelaktig riktning. Grön färg indikerar på fördelaktigt läge eller förändring, röd färg pekar motsatsen.

Om ett nyckeltals utveckling eller nivå över tid uppfyller vissa regelstyrda kriterier, visas även ett diagram direkt efter tabellen som illustrerar utvecklingen.

För mer information om färgskalor, urvalsprinciper och hur tabellerna ska tolkas, se avsnittet 'Om rapporten' i slutet av rapporten.

Barn och unga

Texten är författad av en AI

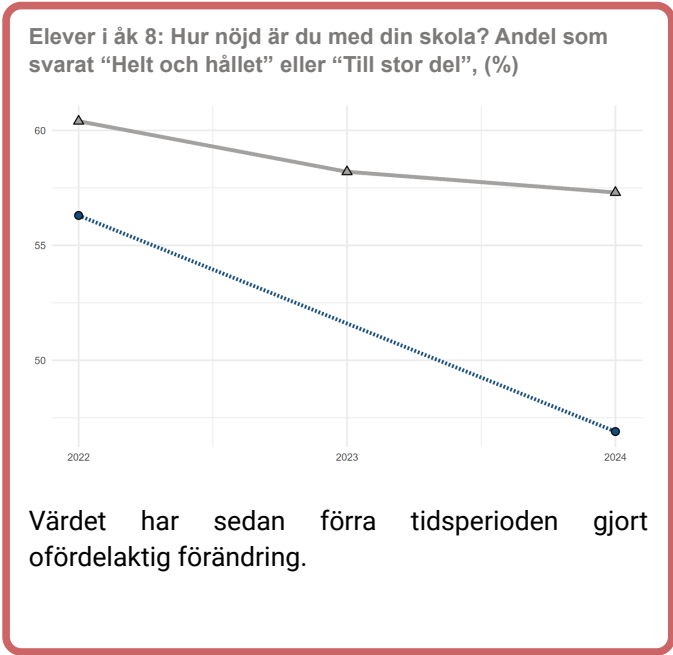
Lerums kommun uppvisar en stabil bild inom området *Barn och unga*, med tydliga styrkor i både tillgänglighet och resultat. Förskoleomsorgens täckningsgrad är hög, vilket indikerar god tillgång till plats för barn i åldern 1–5 år. Samtidigt ligger antalet inskrivna barn per årsarbetare på en nivå som tyder på en relativt hög arbetsbelastning för personalen, vilket kan vara en utmaning för verksamhetens långsiktiga hållbarhet. Skolresultaten är generellt sett starka, med en hög andel elever i årskurs 3 som klarar nationella proven i svenska, liksom goda behörighetsnivåer till gymnasieskolans yrkesprogram. Nöjdheten bland åttondeklassare ligger dock på en något lägre nivå än övriga resultat, vilket kan signalera behov av fortsatt uppföljning av skolmiljön. Gymnasieexamen inom fyra år uppvisar också positiva siffror. Sammanfattningsvis präglas området av goda förutsättningar och resultat, men med vissa strukturella aspekter som kan kräva uppmärksamhet för att säkerställa en jämn kvalitet.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Skola			
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2024	89,9	+0,8
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2024	5,4	+0,3
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, lägeskommun, andel (%)	2024	51	+2
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	2024	72	-1
Elever i åk 5: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2024	65,9	-13,1 *
Elever i åk 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	70,4	-4,1
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2024	46,9	-9,4 *
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	74,8	-0,6
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	2025	228,0	+1,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	86,6	-0,3
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2024	81,6	+0,6
Fritid			
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2023	36,3	+4,3
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	28,4	+6,8
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	2023	17,7	+0,4
Stöd och insatser			
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	2024	94,1	+4,8
Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 inv	2024	5,0	+0,4
Invånare 0-22 år med insatser enligt LSS, antal/10 000 inv 0-22 år	2024	84	+11
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år			

Nyckeltal i fokus inom ‘Barn och unga’

Här presenteras nyckeltal i området ‘Barn och unga’ som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Lerum

Texten är författad av en AI

Lerums kommun visar på tydliga skillnader mellan olika verksamhetsområden inom vuxenomsorgen. Inom **individ- och familjeomsorgen** uppvisar brukarbedömningarna relativt goda resultat när det gäller helhetssyn, vilket tyder på att insatserna upplevs som sammanhållna. Samtidigt är andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd högre än i många andra kommuner, vilket pekar på en utmaning med långvariga sociala svårigheter. Inom **funktionshinderområdet** ligger tryggheten i LSS-boenden under genomsnittet, medan daglig verksamhet bedöms som betydelsefull för brukarna, dock med viss förbättringspotential. **Äldreomsorgen** står ut med positiva brukarbedömningar i både hemtjänst och särskilt boende, men väntetiderna för inflyttning är långa och fallskadorna bland äldre ligger på en nivå som kräver uppmärksamhet. Sammanfattningsvis har kommunen styrkor i brukarupplevd kvalitet inom äldre- och delvis individomsorg, medan långvarigt bistånd och vissa LSS-insatser utgör centrala utvecklingsområden.

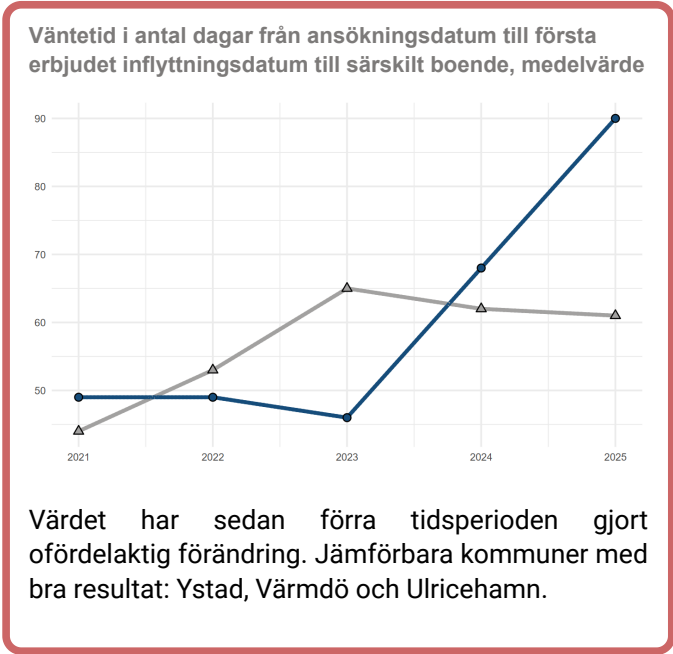
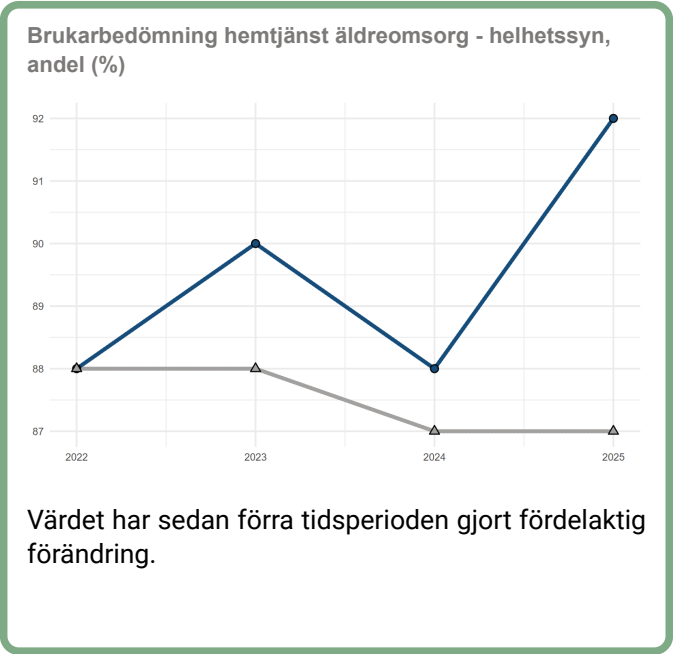
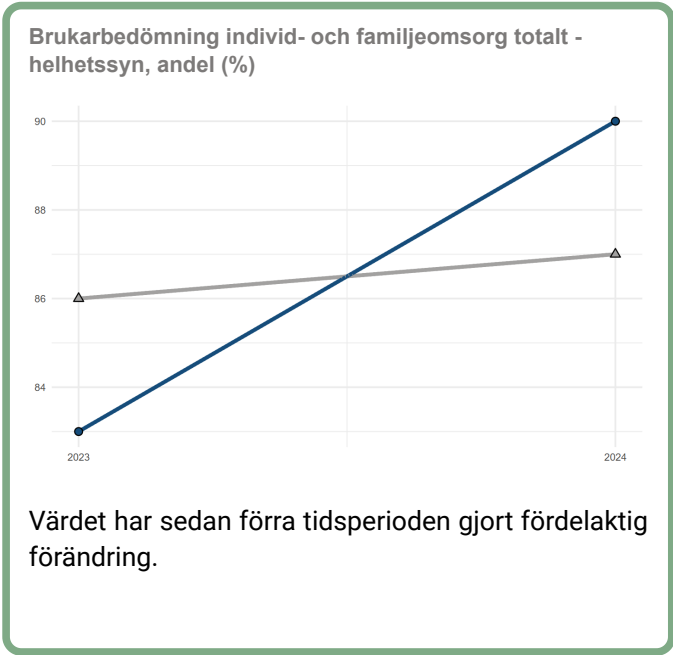
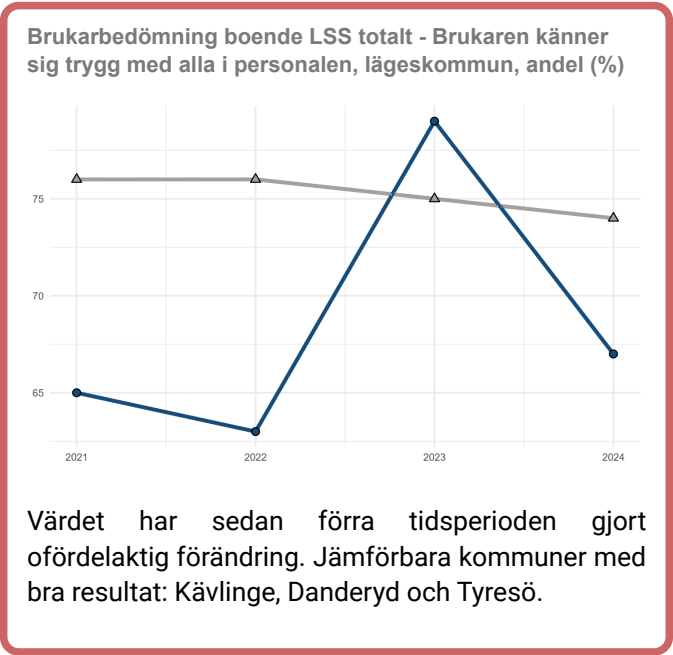
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg			
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2024	26	-28
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	2024	45,4	+2,8
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	2024	90	+7
Funktionshinderområdet			
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, lägeskommun, andel (%)	2024	67	-12
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, lägeskommun, andel (%)	2024	83	+3
Invånare med insatser enl. LSS, andel (%)	2024	0,64	+0,04
Äldreomsorg			
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	92	+4
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	85	-3
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	2025	90	+22
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	2025	76	-2
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal	2025	17,4	-2,2 *
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2024	9 148	-204
Invånare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	2024	22	-0

* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år

Nyckeltal i fokus inom 'Vuxna'

Här presenteras nyckeltal i området 'Vuxna' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Lerum

Samhälle

Texten är författad av en AI

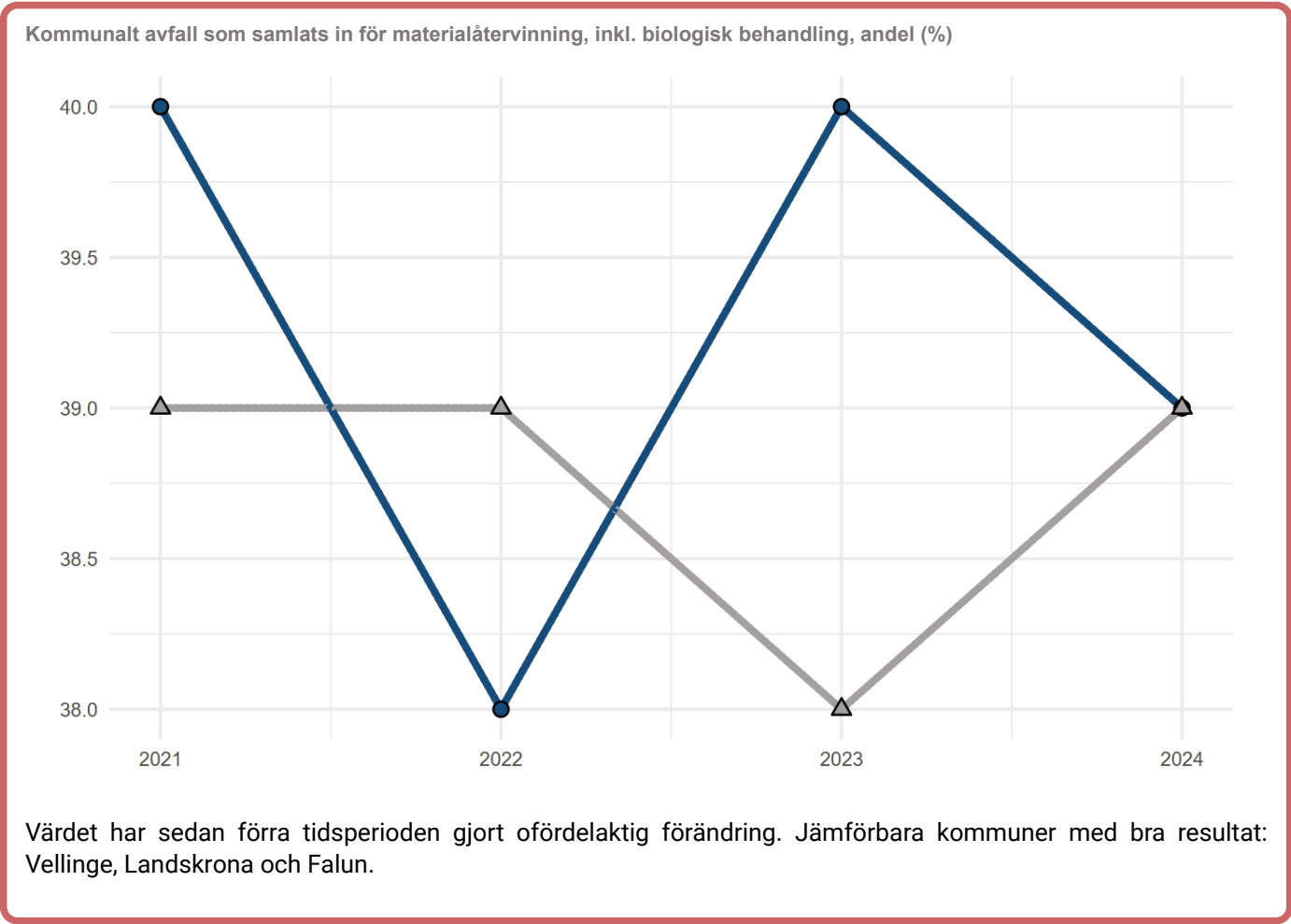
Lerum uppvisar en stabil bild inom samhällsområdet med vissa tydliga mönster. Medborgarnas upplevelse av bemötande från kommunens tjänstepersoner ligger på en genomsnittlig nivå, medan nöjdheten med skötseln av utomhusmiljöer är något mer positiv, vilket tyder på en relativt välskött kommunal service. Tryggheten utomhus på kvällar och nätter är högre än genomsnittet, vilket kan indikera ett fungerande arbete med säkerhet och belysning. Företagsklimatet bedöms som förhållandevis gynnsamt, vilket kan underlätta lokal näringslivsutveckling. Återvinningen av kommunalt avfall ligger på en medelnivå, vilket visar på potential för förbättringar inom miljöarbetet. Sammanfattningsvis framstår Lerum som en kommun med goda förutsättningar inom trygghet och företagande, medan utmaningar finns i att höja medborgarnöjdheten och miljöprestationerna ytterligare.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nöjdhet			
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	2022	97,1	+0,2
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	2022	83,5	+0,1
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	2022	77,0	+5,0
Nöjdhet med kommunens utbud av platser för idrott, friluftsliv och ställen att träffas på, andel (%)	2022	70,8	+7,4
Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv, andel (%)	2022	85,3	-
Trygghet			
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2022	85,8	-0,1
Anmällda våldsbrott, antal/100 000 inv	2024	427	+17
Företagande och byggande			
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, ny definition	2024	76	-
Nystartade företag, antal/1000 inv, 16-64 år	2024	12,7	+2,2
Hushåll med tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om minst 1 Gbit/s, andel (%)	2024	98,4	-0,7
Miljö			
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2024	39	-1
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	2024	97,0	+1,6
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2023	33	-5

Nyckeltal i fokus inom 'Samhälle'

Här presenteras nyckeltal i området 'Samhälle' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Lerum

Verksamhetens kostnader

Texten är författad av en AI

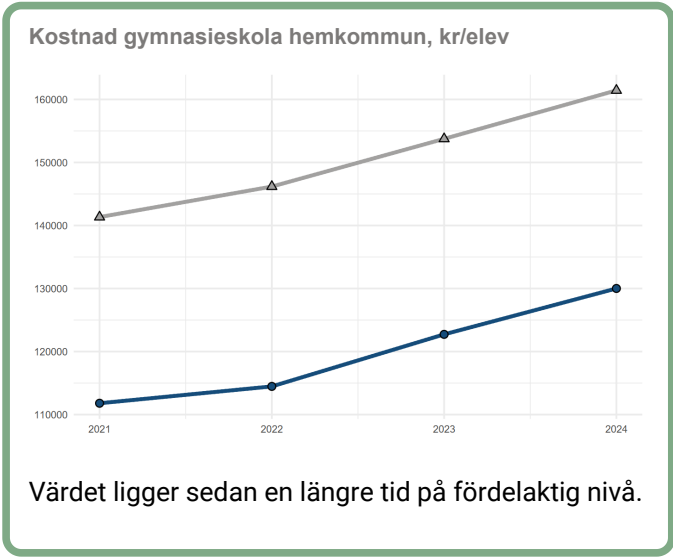
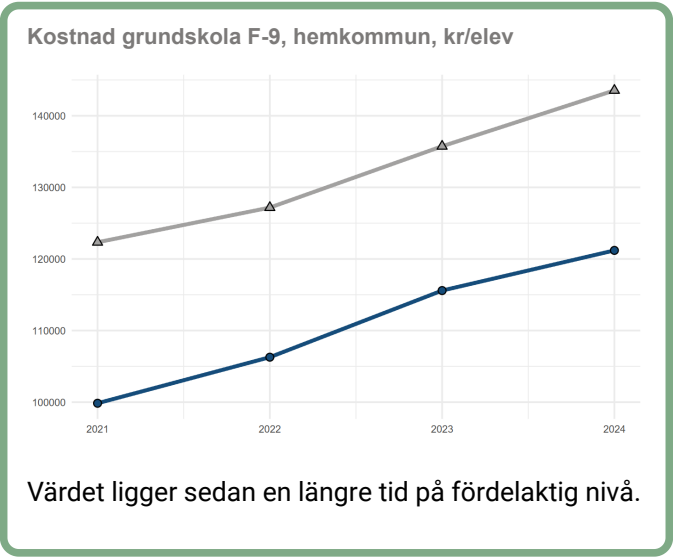
Lerums kommun uppvisar en kostnadseffektivitet inom flera centrala verksamhetsområden. Särskilt framträdande är de låga kostnaderna per elev inom förskola, grundskola och gymnasieskola, där kommunen konsekvent ligger under både det nationella och regionala genomsnittet. Även kostnaderna för kultur-, fritids- och arbetsmarknadsverksamhet är relativt låga i jämförelse med andra kommuner. Däremot finns utmaningar inom kostnader för infrastruktur och skydd, där kommunen ligger i det högre kostnadsläget. Kostnaderna för omsorg om personer med funktionsnedsättning är måttligt placerade, medan äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen håller en kostnadseffektiv nivå. Sammanfattningsvis visar kommunen en stabil kostnadskontroll inom de flesta verksamheter, men vissa områden kräver fortsatt uppmärksamhet för att säkerställa långsiktig effektivitet.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	2024	179 086	+5 997
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	2024	121 194	+5 608
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	2024	130 008	+7 281
Kostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2024	548	+64
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2024	3 971	+77
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	2024	7 924	+615
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	2024	222 200	-1 096
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2024	1 128	+20
Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2024	1 152	-208
Kostnad infrastruktur, skydd mm, kr/inv	2024	7 032	+771

Nyckeltal i fokus inom ‘Verksamhetens kostnader’

Här presenteras nyckeltal i området ‘Verksamhetens kostnader’ som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Lerum

Nettokostnadsavvikelse

Texten är författad av en AI

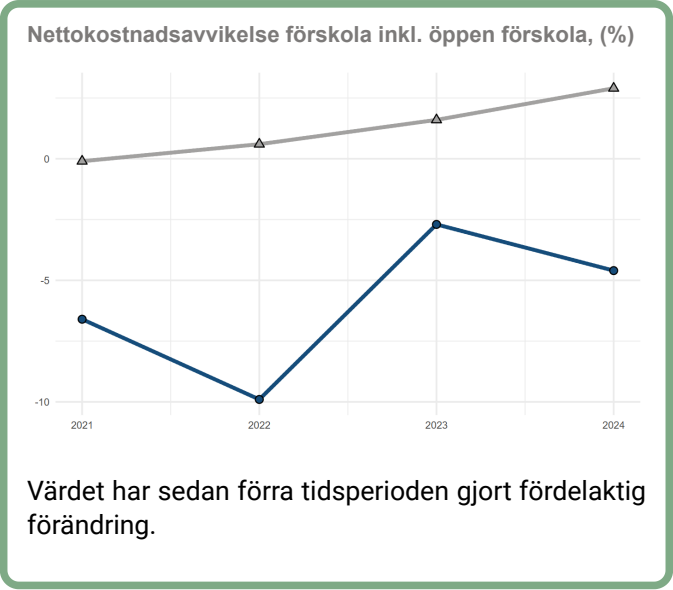
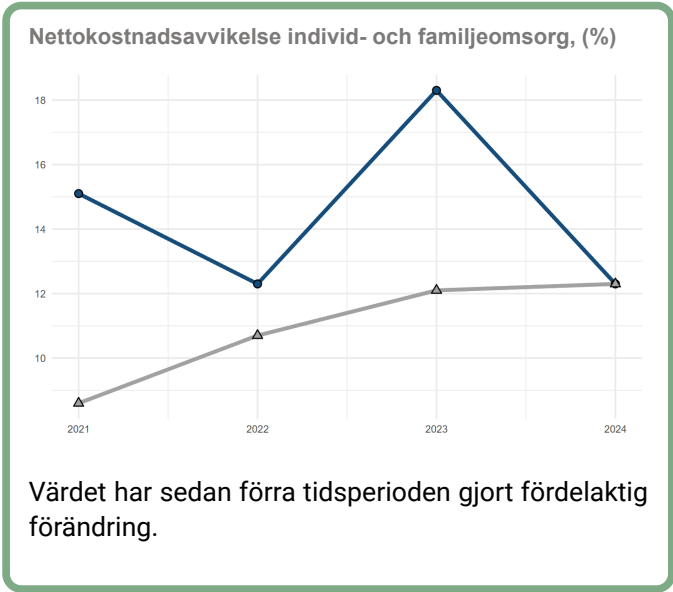
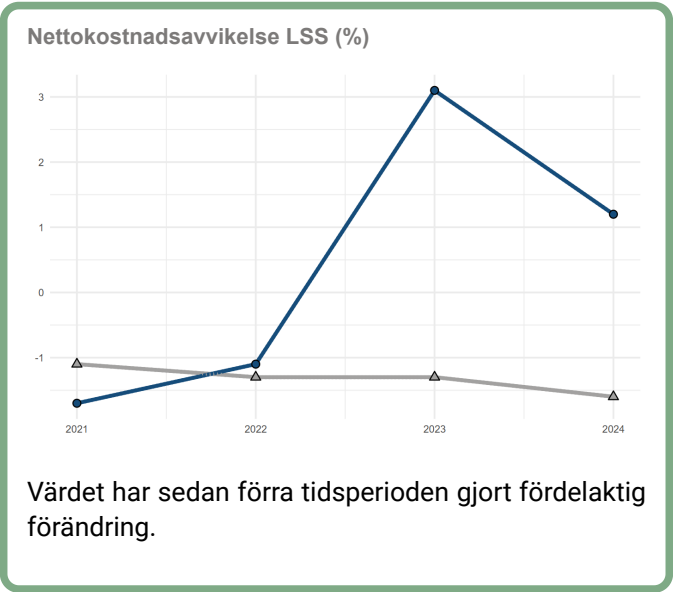
Lerums kommun uppvisar en varierad bild inom nettokostnadsavvikelserna. Förskola och grundskola F-9 ligger på en förhållandevis låg kostnadsnivå jämfört med referensvärdena, vilket indikerar en relativt effektiv resursanvändning inom dessa områden. Fritidshemmen och gymnasieskolan befinner sig i ett något högre kostnadsläge, men fortfarande inom en måttlig ram. Individ- och familjeomsorgen samt äldreomsorgen visar på en mer utmanande kostnadsbild, där avvikelserna är högre än genomsnittet. LSS-verksamheten har de högsta avvikelserna, vilket tyder på ett relativt högt kostnadsläge i förhållande till referenskostnaderna. Sammanfattningsvis finns det både områden med god kostnadskontroll och sådana där det kan finnas potential för förbättringar.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	2024	-4,6	-1,9
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	2024	-14,1	+0,1
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	2024	-7,2	-0,7
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	2024	-4,5	+1,7
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	2024	12,3	-6,0
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	2024	-1,4	-0,6
Nettokostnadsavvikelse LSS (%)	2024	1,2	-2,0

Nyckeltal i fokus inom 'Nettokostnadsavvikelse'

Här presenteras nyckeltal i området 'Nettokostnadsavvikelse' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Lerum

Om rapporten

Nyckeltalen presenteras område för område. Varje område redovisas med en tabell, följt av eventuella fokusnyckeltal. Läs mer under 'Fokusnyckeltal' nedan.

Tabellerna

Varje tabellsida inleds med en kort AI-genererad sammanfattning utvalda nyckeltal i tabellen. Tabellen har fyra kolumner:

- **Nyckeltalets namn**
- **År** – Vilket år värdet avser (alla nyckeltal har inte nödvändigtvis samma senaste årtal)
- **Värde** – bakgrundsfärgen visar hur fokuskommunen placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 % med mest ofördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 % mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
- **Förändring** – Förutom själva värdet på förändringen från senast tillgängliga år, visar bakgrundsfärgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit bakgrund betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden. En asterisk (*) intill förändringsvärdet betyder att förändringsvärdet avser skillnaden senaste året och två år tillbaka.

Grön

Gul

Röd

Fokusnyckeltal

Varje kommun har ett antal fokusnyckeltal. Upp till tio nyckeltal väljs ut baserat på storleken på deras förändring. De fem största fördelaktiga och de fem största ofördelaktiga förändringarna sedan föregående period.

Utöver dessa kan ytterligare nyckeltal som haft en stabilt fördelaktig eller ofördelaktig nivå också redovisas som fokusnyckeltal. För att ett nyckeltal ska kvalificera sig i den här kategorin fokusnyckeltal krävs att nyckeltalet under minst tre fjärdedelar av tillgängliga år (inklusive det senaste) legat bland de mest fördelaktiga eller ofördelaktiga kommunerna.

I de fall ett fokusnyckeltal har röd ram (ofördelaktig utveckling eller stabil ofördelaktig nivå) listas tre kommuner som haft en mer fördelaktig utveckling och läge. En grå ram markerar ett nyckeltal som ger en blandad signal. Exempelvis ligger det fortfarande på en väldigt fördelaktig nivå men har sedan senaste tidsperioden rört sig i en ofördelaktig riktning. Fokusnyckeltal med en grön ram är de som hör till de fem största fördelaktiga förändringarna eller legat på en starkt fördelaktig nivå under en längre tid.

En mer detaljerad metodbeskrivning kommer publiceras på kolada.se